

Hvad laver en områdebestyrelse i dagtilbud?

Folder til forældre om område-/forældrebestyrelse
og forældreråd i kommunale dagtilbud i Esbjerg
Kommune

Kære forældre

Gode dagtilbud er vigtige for vores børns trivsel, læring og udvikling, og fra politisk side prioriterer vi derfor højt at skabe de bedste rammer for børnene i kommunens daginstitutioner og dagpleje. I vores dagtilbud har medarbejderne fokus på at give børnene omsorg, styrke fællesskaberne og støtte dem i at lære og udvikle sig, og det er særlig vigtigt, at det sker i tæt dialog og samarbejde med jer forældre.

Som forældre kender I selvfølgelig jeres barn bedst, og derfor er jeres viden afgørende for, at dagtilbuddet kan give netop jeres barn de bedste betingelser for en tryk hverdag og et godt børneliv.

Faktisk vil vi meget gerne bringe jeres erfaringer og overvejelser omkring hverdagens børne- og familieliv i spil i det overordnede samarbejde i dagtilbuddenes demokratiske råd. I Børn & Skoleudvalget er vi nemlig meget optagede af, at I som forældre bliver inddraget i udviklingen af kommunens dagtilbud. Derfor inviterer vi jer til at være en del af dagtilbuddenes område-/forældrebestyrelser og forældreråd, hvor I kan være med til at kvalificere indholdet og understøtte den kultur, I mener, skal være bærende i jeres dagtilbud.

I bestyrelsen bliver de overordnede rammer og indhold i dagtilbuddet drøftet og besluttet, mens forældrerådet tager hånd om forhold og tiltag tættere på hverdagen i den enkelte daginstitution.

Med denne folder vil vi gerne give jer et indblik i område-/forældrebestyrelsernes og forældrerådernes vigtige arbejde og beskrive jeres muligheder for at få indflydelse.

Vi håber, at I er interesserede i at deltage.

På vegne af Børn & Skoleudvalget

Diana Mose Olsen
Udvalgsformand

Indhold

Forældreindflydelse i dagtilbud	3	Fastsættelse af principper	6
Fordeling af kompetencer mellem byrådet, områdelederen og områdebestyrelsen	4	Formandens rolle	6
Byrådet	4	Bestyrelsesmøder	6
Områdelederen	4	Forældreråd i daginstitutionsenheden	7
Områdebestyrelsen	5	Forældrenævnet	7
		Tavshedspligt	7

Forældreindflydelse i dagtilbud

De kommunale daginstitutioner er inddelt i fem områder, Nord, Vest, Midt, Øst og Syd, og hvert område har en områdeleder og en forældrebestyrelse, der har betegnelsen områdebestyrelse. Områdebestyrelsen består af et flertal af forældre med en repræsentant fra hver af områdets daginstitutionsenheder.

I hver daginstitutionsenhed er der et forældreråd med en pædagogisk leder, der har den pædagogiske ledelse og tilrettelægger arbejdet i den konkrete enhed.

Dagplejen og Specialbørnehaven Kornvangen har også forældrebestyrelser, og indholdet i denne folder gælder også for de to typer dagtilbud.

“Jeg ser vores initiativer udmøntet som konkrete tiltag i institutionerne, f.eks. holdninger til kostpolitik og forældresamarbejde”

Forældrerepræsentant

Forældrebestyrelsen og områdebestyrelsen er underlagt samme lovgivning og har grundlæggende de samme kompetencer. I det følgende anvendes kun betegnelsen områdebestyrelse om begge typer bestyrelser, og vi beskriver også forældrerådene og Forældrenævnet.

En områdebestyrelse fungerer som et samarbejdsorgan mellem dagtilbuddets forældre, medarbejdere og ledelse, og formålet er at sikre, at I som forældre har indflydelse på børnenes hverdag.

I områdebestyrelsen deltager du i drøftelser og er med til at træffe beslutninger på centrale områder, der har betydning for det pædagogiske indhold og børnenes hverdag i dagtilbuddene.

Som medlem af områdebestyrelsen er du med til at udvikle dagtilbuddets fællesskab og kultur, det kan bl.a. handle om den daglige dialog og samarbejdet mellem forældre, medarbejdere og ledelse.

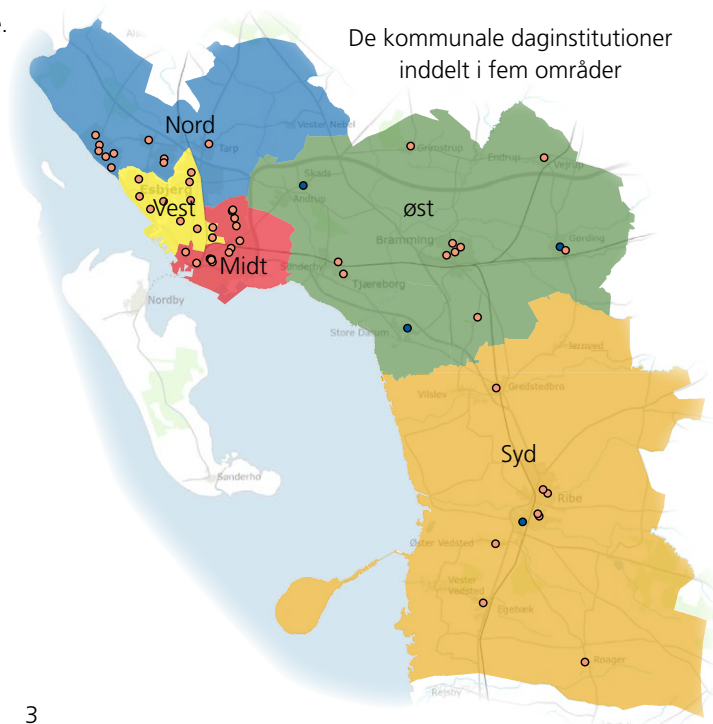
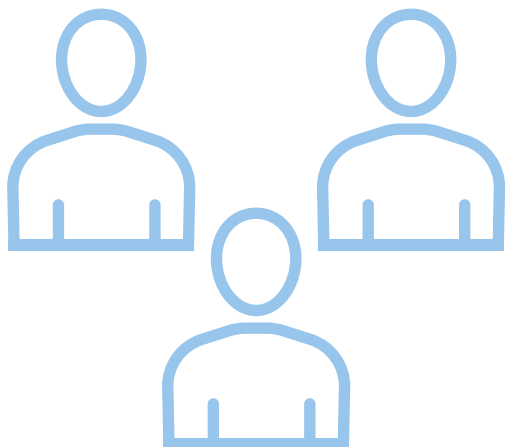
“Vi løfter dialogen til at handle om fællesskabets interesser”

Områdeleder

I de fem områder arbejder bestyrelsen for det samlede område, og det er derfor vigtigt, at du tænker alle børn og områdets daginstitutionsenheder som helhed ind i bestyrelsesarbejdet.

Fakta om områdebestyrelsen

- S sammensat af repræsentanter fra forældre, medarbejdere og ledelse.
- Forældrerepræsentanterne har flertallet i bestyrelsen.
- Formanden vælges blandt forældrerepræsentanterne.
- I de fem områder vælges en forældrerepræsentant fra hver daginstitutionsenhed.
- Bestyrelsesmedlemmer vælges som udgangspunkt for to år.
- Der afholdes mindst fire årlige møder.

Fordeling af kompetencer mellem byrådet, områdelederen og områdebestyrelsen

Styrelsen af de kommunale dagtilbud er delt imellem byrådet, områdelederen og områdebestyrelsen ud fra den kompetencefordeling, der fremgår af lovgivningen.

Byrådet

Byrådet har det overordnede ansvar for kommunens dagtilbud og fastsætter økonomi og rammer for dagtilbuddene, herunder eventuelle prioriterede indsatser. Områdebestyrelsen udøver sit arbejde inden for disse rammer og økonomi.

Det er derfor Byrådet, der træffer beslutning om:

- dagtilbuddenes budget og forældrebetaling
- kommunens Børn- og Ungepolitik
- generelle indsatser for dagtilbuddene
- den overordnede åbningstid og dage med fællespasning
- regler for anvisning af plads i dagtilbud

Byrådet har ansvaret for, at der bliver ført tilsyn med dagtilbuddene.

Områdelederen

Områdelederen har ansvaret for den pædagogiske ledelse af områdets enheder og er dermed ansvarlig for kvaliteten af det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel og udvikling.

Derudover har områdelederen det overordnede ansvar for personale og den daglige drift. Det omhandler bl.a.:

- områdets økonomi
- tiltag for området
- ansættelse af medarbejdere
- kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere
- arbejdsmiljø

”Det er berigende at have forældre fra hver enhed i området, som hver især bidrager til, at vi får forskellige perspektiver på en sag”

Områdeleder

Områdelederen er ikke stemmeberettiget på bestyrelsesmøder, men varetager en sekretærfunktion for bestyrelsen. Det vil sige, at det er områdelederen, der er med til at forberede og fremlægge dagsordenspunkter på bestyrelsesmøderne.

Områdelederen har desuden ansvaret for at gøre områdebestyrelsen opmærksom på forslag, som er i strid med lovgivningen, kommunale beslutninger, overenskomster eller lignende.

Områdebestyrelsen

Områdebestyrelsen har indflydelse på forskellige dele af dagtilbuddets opgaver og bliver inddraget i beslutninger, der omhandler dagtilbudsområdet i Esbjerg Kommune mere generelt.

Principper for dagtilbuddet

Områdebestyrelsen har kompetence til at fastsætte principper for områdets pædagogiske arbejde og forældresamarbejdet. Bestyrelsen har desuden kompetence til at fastsætte principper for anvendelse af den budgetramme, der vedrører de børnerelaterede udgifter i dagtilbuddet, dvs. det budget, der er tilbage, når udgifter til løn, drift og vedligeholdelse er fratrukket.

“Bestyrelsen har udarbejdet en fælles kost- og måltidspolitik for området”

Områdeleder

Overgange og pædagogisk læreplan

I forbindelse med de forskellige overgange, som børn i dagtilbudsalderen møder, bliver områdebestyrelsen inddraget i arbejdet med at skabe gode overgange fra hjem til dagtilbud, mellem forskellige dagtilbud og fra dagtilbud til SFO og skole. Bestyrelsen skal også inddrages i arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Ansættelser

Repræsentanter fra områdebestyrelsen har mulighed for at indgå i ansættelsesprocessen af leder og medarbejdere i dagtilbuddet. Ved fastansættelse af medarbejdere har bestyrelsesrepræsentanter ret til at deltage i udvælgelse af ansøgere til den efterfølgende samtale. Ved ansættelse af en leder har bestyrelsesrepræsentant ret til både at deltage i udvælgelse af ansøgere og i ansættelsessamtalerne.

Høringspart

Byrådet ønsker at inddrage forældrene som en vigtig interessegruppe i de politiske beslutninger, der træffes inden for dagtilbudsområdet. Bestyrelserne bliver derfor inviteret til at deltage i høringer på politiske sager af relevans for dagtilbuddene.

“Vi har arbejdet med hørings-svar i forhold til den ændrede områdestruktur”

Områdebestyrelse

Områdebestyrelsens kompetencer

- Principper for dagtilbuddets arbejde og forældresamarbejde
- Principper for anvendelse af dagtilbuddets budgetramme
- Principper for åbningstid
- Inddrages i arbejdet med overgange og den pædagogiske læreplan
- Høringspart inden for dagtilbudsområdet
- Deltagelse i dialogmøde med politisk fagudvalg
- Indstillingsret og deltagelse ved ansættelser

Dialogmøde med politikere

Som led i inddragelsen i den politiske proces bliver bestyrelserne inviteret til et årligt dialogmøde med Børn & Skoleudvalget, og her har bestyrelsesrepræsentanter og politikere mulighed for at drøfte generelle sager på dagtilbudsområdet i kommunen.

“Forældrerepræsentanter har været med til at tænke tanker og ideer for nye offentlige legepladser i byen”

Områdeleder

Kompetencer og rammer for områdebestyrelsens virke er fastsat i Dagtilbudsloven og nærmere fastlagt i de styrelsesvedtægter, der er godkendt af Byrådet.

Der er udarbejdet styrelsesvedtægter for:

- Områdebestyrelsen for kommunale daginstitutioner
- Forældrebestyrelsen for Daglejen
- Forældrebestyrelsen for særlige dagtilbud (Specialbørnehaven Kornvangen)

Styrelsesvedtægterne ligger tilgængelige på kommunens hjemmeside – www.esbjerg.dk

Fastsættelse af principper

Et princip er en ramme, der indeholder nogle grundlæggende initiativer og værdier, som giver mulighed for forskellige handlinger for dagtilbuddet. Det betyder, at det er områdelederen, de pædagogiske ledere og det pædagogiske personale, der organiserer og tilrettelægger den konkrete pædagogiske praksis ud fra de principper, der er besluttet i områdebestyrelsen. Bestyrelsen kan altså fastsætte rammer og retning for dagtilbuddene, men det er områdelederen og de pædagogiske ledere, der varetager den pædagogiske og personalemæssige ledelse.

“Vi har arbejdet med de nye åbningstider”

Områdebestyrelse

Eksempler på principper for dagtilbuddenes arbejde:

- Fokus på aktiviteter, der fremmer børnenes naturbevidsthed.
- I de planlagte aktiviteter inddrages forældrene i børnenes læring.
- Der arbejdes med sang og musikalitet.

Eksempler som IKKE er principper, men initiativer der ligger inden for lederens kompetence:

- Personalet skal på kursus i natur og udeliv.
- Der købes en ny mooncar til legepladsen.
- Der synges med børnene hver dag til samling.

“Vi har udarbejdet princip om natur og nærmiljø”

Områdebestyrelse

Formandens rolle

Umiddelbart efter valget af bestyrelsesrepræsentanter afholdes et konstituerende møde. Her vælges formanden og næstformanden blandt de forældrevalgte repræsentanter for en valgperiode på et år.

Bestyrelsesformanden samarbejder med områdelederen om indkaldelse til møder og tilrettelæggelse af dagsorden til bestyrelsesmøder. Det vil oftest være formanden for områdebestyrelsen, der udadtil tegner bestyrelsens beslutninger og værdier, eksempelvis blandt dagtilbuddets forældre og i lokalsamfundet.

Bestyrelsesmøder

Områdebestyrelsen kan kun træffe beslutninger på bestyrelsesmøder, der følger den fastsatte forretningsorden. Der skal afholdes mindst fire møder årligt, og områdelederen er ansvarlig for, at der under møderne føres referat over bestyrelsens beslutninger.

Hvis der i bestyrelsen er forskellige holdninger til et dagsordenspunkt, kan der foretages afstemning. Forældre- og medarbejderrepræsentanter har stemmeret i områdebestyrelsen, og hver repræsentant har én stemme.

Når et bestyrelsesmedlem er fraværende, har suppleanten mulighed for at deltage i bestyrelsesmødet.

Bestyrelsesformanden kan indbyde andre til at deltage i et dagsordenspunkt, hvis der behandles spørgsmål, som kræver særlig faglig indsigt.

“Forældrerepræsentanter har deltaget i forbedringer af trafiksikkerheden ved daginstitutionen”

Områdeleder

Forældreråd i daginstitutionsenheden

I hver daginstitutionsenhed er der et forældreråd, der består af et flertal af forældre fra enheden, den pædagogiske leder og evt. en medarbejderrepræsentant. I modsætning til områdebestyrelsen har forældrerådet ikke en egentlig beslutningskompetence, men kan inddrages i sager, der vedrører forholdene i enheden.

“Forældrerådet kan tages med på råd omkring nye tiltag, strukturændring eller andre ting, der vedrører enheden”

Forældrerådsmedlem

Valget til forældreråd er som udgangspunkt for en toårig periode og finder sted på samme tidspunkt som valget til områdebestyrelsen.

Forældrerådets opgaver kan fx være:

- inddragelse af forældreperspektiv i udvikling af daginstitutionsenheden
- sparringspartner og høringsorgan for områdebestyrelsen i sager, der vedrører enheden
- understøtte de fastsatte principper
- medarrangør af diverse lokale arrangementer
- støtte børne- og forældrefællesskaberne i enheden
- foreslå indhold til forældremøder

“Forældrerådet kan være med til at skabe et talerør fra forældre til ledelsen”

Forældrerådsmedlem

Forældrenævnet

Der er oprettet et forældrenævn bestående af repræsentanter fra hver af de fem områdebestyrelser, forældrebestyrelsen for Dagplejen, forældrebestyrelsen fra Kornvangen samt repræsentanter fra de selvejende daginstitutioners forældrebestyrelser. Repræsentanterne udpeges af de respektive bestyrelser.

Forældrenævnet har til formål at samle forældrenes interesser og kan inddrages i dialog med Børn & Skoleudvalget og forvaltningen om generelle problemstillinger, kommende tiltag og udviklingen af dagtilbudsområdet i kommunen.

“Vi har taget initiativ til at oprette et forældrenævn”

Områdebestyrelse

Forældrenævnet og områdebestyrelsernes opgaver og kompetence er adskilt med afsæt i de kompetenceområder, der er fastlagt i styrelsesvedtægterne.

Tavshedspligt

Medlemmer af områdebestyrelsen og forældrerådet er omfattet af reglerne om tavshedspligt. Hvis du som medlem får kendskab til enkeltpersoners private forhold eller andre fortrolige forhold, må du ikke uberettiget give oplysningerne videre.

